

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published three times a week by the Ukrainian Labor News Ass'n. Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видве Стіваришенка "Українських Робітничих Вістей".

ЛИСТ З ЛЬВІВСЬКОЇ ТЮРМИ.

Праві українські "патріоти"-трудівники на услугах польської поліції! — Ще один доказ!

В наших руках лист одного політичного в'язня, переданий таємно з львівської тюрми. Цей лист дуже помятий, написаний на клатку паперу. Ось його точний зміст:

Тюрма Баторія, Львів 16. II. 924.

— "Ваш лист на волю мене не застав. Що робити? В боротьбі так є, що не раз частина війська дістається в полон. Це саме з нами, які безстрашно стоїмо в боротьбі..."

Мені тут за тюремними ґратами тужно до товаришів, до руку, до праці. Наше арештування, це звичайна нагішка, щоб знищити У.С.Д.П., та допеч нам особисто. НА ДОНОС ТРУДОВИКІВ з гори прийшов цей наказ.

Приятелі трудивників з поліції в донесенню на нас до суду випадали, що ми є "проти автономії, а за прилучення Галичини до Радянської України". Це саме сказав соймовим послан львівської воєводи Зімки, що У.С.Д.П., це одинокі партія, що не хоче угоди з Польшею, не додає тільки, що буржуазно-шляхецькою. Так сидимо в тюрмі!"

Лист цей пише людина, яка сидить вже два місяці в тюрмі, без ніякого слідства. І не тільки ця людина, а тисячі-тисячі українських робітників і селян, що завдяки доносові українських "патріотів"-трудивників караються тяжко в сирих мурах. Хто такі трудивники? Це українська націоналістична партія, яка складається з панів, адвокатів, підпанків, понів та взагалі можливих людей. Колись звалася вона "націонал-демократична", або як в Галичині казали на її членів: "народовці". Підтримувала ця партія до 14. марта 1923 року до певної міри Петрушевича, а коли він обанкрутився і світове панство віддало Галичину в трудовікській партії повстав роскол. Вона розбилася на двоє і та частина трудовіків, яка протривалася жербані автономії, стала в своїх поглядах лівішою та оснувала окрему незалежну групу і почала видавати щоденник "Наш Прапор". А-праві "патріоти"-трудивники з своїм "Ділом" пішли далі намірною дорогою і дійшли до того, що стали звичайнісінькими донощиками на українських робітників і селян, стали на службі польській поліції. Всю свою подлу роботу ці прайв трудивники-верховоди роблять під покривкою "боротьби з більшовизмом". Для них страшно, що чесні українські працюючі маси є "проти автономії, а за це хотять прилучити Галичину до Радянської України". Вони-ж прекрасно знають, що в радянській республіці для шпівонів, провокаторів, донощиків, панів-визискувачів і дармоїдів, нема місця. Тому вони звязалися аж за таке гідке діло — як служба польській поліції. Пан пана розуміє, пан пана не скривдить.

Ось ще один доказ "патріотичної" чести та гідності! Ні! Таки видно, що "патріотична" порода скрізь однакова. Та на всю що піду роботу цих панків, працюючі українські маси так там в скатованій Галичині, як і тут за морем, відповідають словами великого Тараса Шевченка:

Не вам, в мерехній лірвей Донощики і фарисей, За правду пресвятую статъ І за свободу! Роспинать, А не любить ви вчилися брата!

Панські жарти.

Конституція польської республіки. — Як виглядає ця конституція на папері, а як виглядає на ділі.

Головні точки (артикули) конституції "демократичної" польської держави досвідно звучать так:

Артикула 1. Польська держава є республікою.

Арт. 95. Польська республіка гарантує на своїйму обшарі повне забезпечення життя, свободи і майна всім, без ріжниць походження, народности, мови, раси, чи релігії.

Арт. 97. Обмеження особистої свободи, особливо особиста ревізія й арештування, допускається лиш у випадках, приписаних правом і в спосіб означений законами на підставі поручення судової влади.

О скільки судового поручення не можна було видати зараз, повинно бути доручене найпізніше 48 годин з наведенням причин ревізії або арештування.

Арештований, який протягом 48 годин не подано на письмі з підписом судової влади причини арештування, відискують безпробовно свободу.

Арт. 98. Ніхто не може бути позбавлений суду, якому по законом підлягає. Нагалі суди допускається лиш у випадках означених законами, виданими перед поповненням каригідного вишкуну.

Переслідування допускається лиш на підставі обовязуючого закона. Кари получені з фізичними мученнями не дозволені і ніхто не може підлягати таким карам.

Ніякий закон не може замикати горожаніві судової дороги для доходження кривди і страти.

Арт. 100. Мешкання горожаннина є нетикальне. Нарушення цього закона через вхід до мешкання, домову ревізію і заняття пшперів або діяньмостей, поза коначність виконання адміністраційних заряджень, опертих на виразнім законнім уповноваженню, може слідувати лиш на поручення судової влади, в спосіб і у випадках приписаних законом.

Арт. 104. Кожний горожаннин має право свобідного виповідання своїх думак: переконань.

Арт. 105. Заручується свободою преси. Не може бути відібране кравним часописам і друкам почтовый дебіт ані обмежене їх розповсюдження на области польської республіки.

Арт. 108. Горожане мають право коаліції, зборів і звязування товариств і союзів.

Товаришу і Товаришко! Ви не думайте, що ми жартуємо собі з вас. Ціком нї! Це точнісінький відпис з "демократичної" польської конституції, яка була затверджена 17. марта 1921 року у Варшаві.

На ділі-ж ця конституція виглядає ось як: До артикулу 1. Польська держава є республікою з кривою — деспотичним урядом і є тюрмою народів.

Арт. 95. На своїйому обшарі польська республіка гарантує повне забезпечення життя, майна і свободи тільки панам-дідичам, шахрям-спекулянтам і всім визискувачам широким працюючим мас, без ріжниць походження, народности, мови, раси і релігії. Українські, білоруські, литовські, німецькі і жидівські працюючі маси находитъ свою "свободою" в чотирох стінах польської тюрми. Життя українських робітників і селян на жандармському багнеті. Іх майно — силою віддається колоністам — чужинцям. Українські школи — навіть приватні, позамикані, учители виарештувані. Навіть церкви, які збудовані за кривавий піт затуманених релігійним дурманом українських селян — конфіскуються і віддаються на користування сзугтам враз з церковною (громадською) землею. "Свободою" в польській республіці ще краще підчеркнена тим, що поверх 8 мільйонів українського населення немає ані одної вищої школи, ані одної державної школи, а тепер — навіть приватні школи замкнені.

Арт. 97. Особиста свобода в сьгоднішній Польщі неіснує. Ревізії і арештування на кожному кроці, без ніяких доручень судової влади. Найпаршивіший жандармина арештує кого йому подобається і коли подобається. Судове поручення, про яке згадає конституція, існує тільки в цій конституції на папері, а в дійсности арештується людей не то без ніякого поручення, але навіть без подання причини арешту. Є тисячі випадків, що людей арештують, б'ють, томлять місяцями в тюрмах і опісля выпускають на волю. Такі люди, що звичайно виходять зі знущенням на ціле життя здоров'ям, ніколи не можуть довідатися, за що їх мучили, за що арештували і держали в тюрмі. Той, хто придержується конституції, дорого за це платять. На Покутто один селянин, що домагався від жандарма поручення від судової влади на папері на його арешт, впа на місці трупом від жандармської кульки. За це жандарм одержав за "добре сповнювання служби" — підвищення його степеня. Підчас нападу поліції на засідання Управи Укр. Соціалдемократичної Партії у Львові, один з послів до варшавського союму, водніський селянин, пробував покликатися на конституцію і доказати поліційному офіцерові, що він не має права нападати на засідання. Та офіцер тільки махнув зневажливо рукою і сказав: "Сховай пан конституцію до кишені!"

Арт. 98. Без слідства і без суду арештовані часто сидять в тюрмах цілими місяцями. По 6-8 місяців! Нагалі суди робить на свою руку не тільки кожний жандарм, але навіть кожний ділчун.

Фізичні мучення по тюрмах недоволені в польській — паперовій конституції, а в дійсности, вони є буденщиною по тюрмах. Примірів цілі тисячі.

Комісар польської поліції Кайдан в жовтні 1922. року скачував в звірський спосіб Івана Полюгу, що було доказане свідками.

Того-ж року в тюрмі при вул. Яховича у Львові побити так студента Януру, що той на якийсь час стратив був мову. Язик різали йому ножем!

В 1923 році скачували так Петра Тимочка і Степана Коцюбу, що оба оглухли.

Молодого хлопця Кушейка в жовківській тюрмі мучили в той спосіб, що запихали його голову в гарячу піч біли.

В 1924 році тортурували ломленням пальців жидівських язвизн Брехера і Райсса. Взяв Грина били в той спосіб, що товкали його головою до муров. Поліційний агент Щерковський катував язвизн Коршмара і Апфельдса в той спосіб, що до безтями м'яв і натягав їх полови члени.

В лютому 1924 року винину жінку Ольгу Бесарабову просто замордували в тюрмі і замордовану повилади, неначе це вона сама поповнила самовійство. П'ю кости були поломані, голова розбита, всі внутрешности в ній пообривані.

В Золочівській тюрмі скачували українського селянина, потім розстріляли, а місяць пізніше виказало нове слідство, що він був цілком неввинний і його — по смерті помилували.

І тисячі — тисячі випадків було і є. І про це все, знають всі воєводи, всі високі і низькі польські урядовці та державні установи. І все це звучить прекрасно в конституції: "Кари получені з фізичними мученнями не дозволені і ніхто не може підлягати таким карам". Мало цього! Конституція каже ще ось що: "Ніякий закон не може замикати горожаніві судової дороги для доходження кривди і страти". Сміх, тай годі! Польська влада, яка знає прекрасно хто катує язвизн, нічогосінько не робить, щоб запобігти катуванням їх. Бо хто-ж катує нещасних-безбронних людей по тюрмах? Представники той влади!

Арт. 100. "Мешкання горожаннина є нетикальне". В дійсности — мешкання кожного горожаннина, якщо він не пан, не панський лизун, не шпівон або не державний кат, є вічним прибіжцем польському жандарму, що переривають його чи то ноchem, чи в день, чи є хтось дома, чи нема. Як помешкання замкнене, його розбивають і роблять ревізію. Розбивають в помешканню всі шафи та скрині, перекидають все верх ногами — і переривши, виходять без нічого, або з кількома книжками найневинніших оповідань. Закон польської республіки є тільки на морді кожного жандарма і на його багнеті.

Арт. 104 "Кожний горожаннин має право свобідного виповідання своїх думок: переконань". В дійсности-ж ось як: Українську Соціал-Демократичну Партію розвязали, її членів парештували, де тільки могли. Комуністична партія в підземеллю. Не за переконання, а за слово правди в Польщі є тільки тюрма, тільки смерть.

Арт. 105. "Заручується свободою преси". І ця "свободою" виглядає так: Всі українські і білоруські газети постійно світять білими пятнами конфіскації. Щоденник "Вперед!", тижневик "Земля і Воля", "Селянська Доля", місячник "Нова Культура" і цілий ряд білоруських газет цілком заборонені.

Арт. 108. Горожане цілком немають права зборів і звязування товариств та союзів. Якщо вони існують, то їх закривають, а членів арештують. Навіть культурно-освітній товариство замкнені. Членими та робітничі товариства "Воля" замкнені по цілій Галичині та Волині. До професійних союзів (її) українським робітникам заборонили належати.

Це тільки загальні факти, а в дійсности їх тисячі, десятки тисяч. Так виглядає на ділі конституція польської держави і хіба-ж така держава може довго існувати? Польська шляхта цею конституцією сміється сама з себе і з того "культурного" світа, що створив Польщу. Бо хіба-ж це конституція? Це тільки грубі панські жарти!

К. Ц.

ХТО І ЯК ВИБИРАЄ ПРЕЗИДЕНТІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Подана нижче статистика показує, що той кандидат, котрий дістає від капіталістів більше грошей на виборчу кампанію, з'являється на президента Злучених Держав. Або іншими словами — кого хотіли капіталісти, той був президентом.

Починаючи з 1860 року аж до 1920, був тільки один вибіток, де кандидат, діставши більшу суму грошей на виборчу кампанію — провалився. Тим кандидатом був Чарас Юз. В 1916 році Вилсон кандидував на друге чотироріччя, а його опонентом був Юз. Вилсонова кампанія коштувала \$1,400,299, а Юзова \$2,012,535. За Вилсоном тоді стояв мільонер Догені, який нині фігурує в нафтовій скандалі, а за Юзом стояв мільонер Сінклер, який також обтапався в нафті Тіпот Дом. Тому то капіталісти дають мільони на виборчу кампанію своїх ставленників.

Ось як виглядає президентська кампанія в Злучених Державах від 1860 до 1920 року і скільки коштує кожний президент:

Рік	Вибраний	Перепав	
1860—Лінколн	\$ 100,000	Доглес	\$ 50,000
1864—Лінколн	125,000	МекКіндан	50,000
1868—Грент	150,000	Сіймор	75,000
1872—Грент	250,000	Грілі	50,000
1876—Гейс	950,000	Тилден	900,000
1880—Гарфілд	1,100,000	Генкок	355,000
1884—Клівленд	1,400,000	Блейн	1,300,000
1888—Герісон	1,350,000	Клівленд	855,000
1892—Клівленд	2,350,000	Герісон	1,850,000
1896—МекКінлі	16,500,000	Браян	675,000
1900—МекКінлі	9,500,000	Браян	425,000
1904—Рузвелт	3,500,000	Паркер	1,250,000
1908—Тафт	1,700,000	Браян	750,000
1912—Вилсон	850,000	Тафт	750,000
		Рузвелт	325,000
1916—Вилсон	1,400,229	Юз	2,012,535
1920—Гардінг	2,711,503	Кокс	1,170,321

Це є тільки офіційні цифри. А скільки дали капіталісти на виборчу кампанію деяким президентам потайки, того ніхто не знає. Полковник Томсон зібрав \$3,500,000 з нафтової компанії Сінкляйра, який нині мокне в Тіпот Дом, на саму лише виборчу кампанію для Гардінга.

Так вибирається президентів в демократичній країні.

ВІДОЗВА ВИКОНКОМУ КОМІНТЕРНА

до всіх комуністичних партій, всіх трудящих і поневоленних.

Товариші пролетарі та колоніяльні раби! Рівно 5 років тому в столиці першої пролетарської держави було засновано Комуністичний Інтернаціонал, велике міжнародне т-во робітників. Заснований самовідданими революційними борцями, він став тепер міцною силою, під прапорами якої відстояли мільони робітників якої світа, під керівництвом якої ведуть визвольну боротьбу колоніяльні народи. Комуністичний Інтернаціонал зародився в грозі та бурі всесвітньої війни, що залила пожами міста та села Європи. П'ять років минуло з того часу, як підчас могутніх приливів революційної хвилі, так і підчас її відливів, Комінтерн міцно стояв на своїйому посту, як пролетарський дозорець, передовий борць робітничої армії. Вперше в історії робітничого руху трудящі маси створили всесвітню організацію, яка веде в бій революційних робітників величезних міст і промислових країн, а також колоніяльного людства. Вперше в історії відкритоється бойова спілка революційного пролетаріату пригніченої, але повстаючої селянської бідноти. Вперше з'єднуються робітничий Захід і пригнічений Схід. Вперше міжнародній пролетаріат має в своїх руках цілу велику країну для своєї диктатури. Тепер вже ясно всім, що людство починає цілком нову сторінку своєї історичної долі. Багато боїв, багато тяжких іспитів чекає нас в майбутньому. Не тільки буржуазія стоїть проти нас з другого боку барикад, там засіли перебіжчики, зрадники робітничої кляси, — соціал-демократія, II Інтернаціонал. Ця агента буржуазії в середині робітничого руху ще тріуть пролетарський організм. Соціал-демократія, що захищала свої імперіалістичні уряди підчас світлої війни, що придушувала повстання передових робітників Версальського миру, що вбила Лібнекта та Люксембург, соціал-демократія Носке, Веландер, Вандервельде, Чернових — ще живе, хоч панування її вже підточено. Побороти цього ворога, завоювати кількість робітників скрізь — основне завдання Комуністичного Інтернаціоналу. Комуністичний Інтернаціонал показав, що він є єдина сила, яка дає відсіч імперіалістичному насильству. Тільки він протестував проти ганебної Версальської угоди, боровся проти розднання Німеччини, Рурської окупації, безладь в Індії, Ірландії, Єгипті, мобілізував сили в боротьбі проти воєнної загрози. Не зважаючи на те, що наша організація втратила свого геніяльного вождя, товариша та вчителя, вона буде йти до великих перемог, через те, що його голосом говорять мільйони. "Примара комунізму" вже ходить не тільки по Європі. Гук її трізних, могутніх кроків лунає по всьому світі, скрізь маячить червоні прапори комуністичного перевороту. Перемога Комуністичного Інтернаціоналу безперечна, бо він йде під прапорами, на яких горять огні слова: "Пролетарі всіх країн, єдналися!"

ПРЕДСТАВНИЦТВО УКР. КООПЕРАЦІЇ В АНГЛІІ.

Радянська преса подає, що до Харкова приїхав з Лондону директор Лімітету (Акційного товариства з обмеженою відповідальністю, утвореного українською кооперацією в Англії) М. І. Меєрович.

Лімітет було утворено в грудні 1923 року з санкції торговельної делегації С.Р.С.Р. в Лондоні. До його складу вступили Вукоспілка, Сільський Господар та Українбанк. Основний капітал т-ва становить 30 тисяч фунтів стерлінгів. Т-во має завдання виконувати доручення української кооперації в справі експорту і імпорту. Другий директор т-ва — І. С. Іоваківський.

зазначається можливість вивозити свинину, молочні продукти (набіа), збіжка, біту птицю. З Англії Лімітет вважає за можливе вивозити фабрикати та колоніяльні товари. Перша спроба вивозу з України яєць і реалізація їх зроблена Лімітетом, дана добре наслідки. Можна бути певним, що після налагодження торговельних зносин буде можливо одержати кредити для заготовок на Україні, а також вивозу товарів з Англії в кредит.

Крім торговельних взаємин з приватними фірмами є можливість навязати діловий зв'язок з товариством гуртових закупок.

Меєрович зазначає, що підчас діяльності українського кооперативного представництва в справі організації Лімітету, а також і щодо заведення торговельних взаємин, представництво діставало всяку до допомоги від Раковского, що перебуває в Лондоні.

Налослідок Меєрович висловив думку, що визнання Радянського Союзу безперечно спричиниться до розвитку ділових відносин з Англією, де ще до визнання С.Р.С.Р. виявилась велика зацікавленість Союзом і встановлення правдивих економічних відносин з С.Р.С.Р.

Меєрович подав доповідь про Лімітет в Управління Всеукраїнської Кустарної Спілки і Українбанку. Наслідком цього постановлено найближчими часами реалізувати підписані акції, оплатити по 10,000 фунт. стерлінгів. Меєрович вийде знову до Лондону.

ХОЧУТЬ ЗАДЕРЖАТИ ПЛО ЛЕНІНА.

МОСКВА, 26. марта. — На стали домаганні, щоб тіло покойного Н. Леніна держати на показ, радянське правительство рішило його перебальзамувати, щоб задержати його на завсігди, як що це можливо.

КОНЦЕСІЯ В РАДЯНСЬКОМУ СЮЗІ.

"Економічна Житть" характеризує працю головного концесійного комітету за рік 1923 такими даними: Протягом року предложено 615 прохань о концесії, з яких 280 відкинено, а на підставі 55 заключено договорів. Остатних 450 прохань розглядається. На першому місці стоять торговельні концесії — Німеччині 16, Америці 9, Англії 7, Норвегії 4, Швеції 2, Польщі 2 і кількома іншим державам по одній.

АНГЛІЙЦІ ПОМАГАЛИ ПОВСТАНЦЯМ В МЕКСІКО.

З Мексико доносять, що президент Обрегон видав урядові комунікат, в яким заявляє, що мексиканських повстанців під проводом де ля Гуерти піддержували англійські нафтові компанії, на що Обрегон має незбиті докази. Так як повстанці вели оружну боротьбу проти правительства, щоб його повалити, президент Обрегон каже, що внесе судовий позов проти одної з тих нафтових компаній.

ЦІННА КНИЖКА

Кожний український робітник в Канаді повинен мати в своїй бібліотеці і користати з цінного наукового твору Юлія Ліпнерта п. н.

ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ.

Книжка обнимає 400 сторін друку більшого формату, зі 112 ілюстраціями, напечатана на книжковім папері. На українську мову переклав П. Дятлів.

Ціна цієї книжки \$2.50. Для відділів і філій Ст. У.Р.Д. та відділів У.С.Р. П. К. тільки за половину ціни.

Замовлення посилайте на слідуочу адресу:

J. Boychuk 21 Denison Ave., TORONTO, ONT.